

Aan geadresseerde

Betreft

verslag werkconferentie over de toekomst van de Cronjéstraat, 21 mei 2013

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij doe ik u toekomen het verslag van de werkconferentie over de toekomst van de Cronjéstraat, gehouden op 21 mei j.l.

Dit verslag, met bijlagen, wordt toegezonden aan alle 75 aanwezigen en aan genodigden die niet aanwezig waren. Het verslag c.a wordt meer in het bijzonder toegestuurd aan het college van B&W, individuele collegeleden, de raadscommissies beheer en ontwikkeling en aan alle (schaduw)raadsleden.

Bij het verslag zijn vijf bijlagen gevoegd:

Bijl. 1: Toespraak H. van Niel, bestuurslid Winkeliersvereniging Cronjé:

Visie op de toekomst van de Cronjé.

Bijl. 2: Rapport van Prof. Dr. C. Molenaar d.d. 15 mei 2013,

uitgebracht aan het bestuur van de Winkeliersvereniging Cronjé.

Bijl. 3: Sheets behorende bij de presentatie van Casper van Gein,

adviseur Hoofdbedrijfsschap Detailhandel

Bijl. 4: Sheets behorende bij de presentatie van Tijmen Siermann van Bureau I&O research

over het recente Cronjé-onderzoek

Bijl. 5: Brief d.d. 22 mei 2013 van het bestuur van de Winkeliersvereniging Cronjé

aan B&W van Haarlem met het standpunt van het bestuur over

het recente onderzoeksrapport.

Op onderstaande link kunt de videopresentatie van de heer Molenaar terug zien:

http://youtu.be/UZ-bjNbk_pw (door middel van klikken opent de link)

Wij menen dat het verslag c.a. wezenlijke informatie verschaft voor een goede bestuurlijke en politieke besluitvorming over de Cronjé-problematiek.

Met vriendelijke groet,

namens de winkeliersvereniging Cronjé

Martin Hop
secretaris

Datum

23 mei 2013

Pagina

1-1

Beknopt verslag van de werkconferentie over de toekomst van de Cronjéstraat, Janskerk, Haarlem, 21 mei 2013

Aanwezig: ca. 75 personen, te weten:

Conferentievoorzitter: Th. Bonsen

Bestuur Winkeliersvereniging: V. Spanjaard, P. Mel, H. van Niel, M. Hop

B&W en gemeenteraad: B. Schneiders, R. van Doorn (GLH), G.J. Stapelkamp (HP), C.V. Wiersma (CDA), L. Mulder (GLH), L. van Zetten (D'66), M. Pippel (D'66), M. Otten (VVD), P. Bosma (VVD), F. de Leeuw (Ouderenpartij), J. Baaijens (Actiepartij), R. Schaart (PvdA), R. Hiltemann (Sociaal Lokaal), J. v.d. Manakker (Sociaal Lokaal)

Ambtenaren gemeente Haarlem: J. Appelman, A. Kuiper, J. Kersloot, S. Verstraete, M. Werkhoven

MKB: F. Kersbergen, J. Rijbroek, hr. Cramer

HBD: C. van Gein

Ondernemers/winkeliers Cronjé: Dhr. Zanto/J. Zandbergen, K. Hoogenbosch, R. v.d. Geest, H. Kroskinski, P. Wisker, K. Paulissen, S. de Voogt, P. van den Nouwland, H. en H. de Boer, A. Mulderij, J. Kramer, J. Buikman, S. Baars, W. en E. Demmers, FitFit Outdoor, P. Williem, C. Kanis, W. Haasbeek, H. Steenkist, H. Vriend, M. Selier, E. Terstal, E. Kraaijkamp, A. Schaap, E. en S. Dilek, D. Visser, S. Meinen, R. Zeemnet, H. Jansen, P. Weihs, mevr. Groenveld, hr. Goldsteen, E. Hop

Wijkraden: H. Brants, J. Kuijper v.d. Duin, D. Root,

Bureau I&O research: T. Siermann, J. Bouwmeester,

Overigen: G. Stenzler, M. van den Nouwland, W. Cerutti, R. Timp, J. Baris

Haarlems Dagblad: A. Molducci

1. Opening

Conferentievoorzitter Theo Bonsen opent de bijeenkomst met een woord van welkom. De bijeenkomst is belegd door het bestuur van de Winkeliersvereniging Cronjé, dat ook vanavond aanwezig is met uitzondering van Ilse Huijg die zich helaas vanwege familieomstandigheden als voorzitter heeft moeten terugtrekken.

Als achtergrondinformatie meldt de heer Bonsen dat hij o.a. voorzitter van de Winkeliersvereniging Amsterdamstraat, voorzitter van de commissie Samen Veilig Ondernemen en bestuurslid van het MKB is geweest.

Hij is door het bestuur van de WV Cronjé gevraagd om tijdens deze werkconferentie als voorzitter op te treden.

Hij merkt op dat deze bijeenkomst belangrijk is voor de toekomst van de Cronjé.

Voor de pauze is er een aantal sprekers. Aanwezigen worden verzocht hun vragen en discussiepunten tot na de pauze op te sparen. Na de pauze is er ruim gelegenheid tot het stellen van vragen en tot discussie.

2. Burgemeester Bernt Schneiders

Burgemeester Schneiders geeft aan het belangrijk te vinden dat deze bijeenkomst door de Winkeliersvereniging is georganiseerd, overigens na goed overleg met de gemeente.

Hij wil graag aangeven hoe op dit moment het college van B&W tegen de Cronjé-problematiek aankijkt.

Indertijd is door de gemeente besloten tot het autoluw maken van de Cronjéstraat in de veronderstelling dat de Cronjéstraat daar in velerlei opzichten baat bij zou hebben. Deze verwachtingen zijn echter, daar kunnen we het wel over eens zijn, niet uitgekomen. De vraag doet zich nu voor of het verstandig is om aan het huidige autoluwe beleid vast te houden dan wel te concluderen: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald, en terug te keren naar een Cronjéstraat die weer het grootste deel van de week toegankelijk voor auto's is. In beide opties lijken investeringen in passende verkeers- en inrichtingsmaatregelen noodzakelijk.

De gemeente heeft indertijd het besluit tot autoluw maken niet lichtvaardig genomen. Ook een beleidswijziging op dit punt zal zorgvuldig moeten worden genomen. Het college van burgemeester en wethouders zal op niet al te lange termijn een besluit nemen hoe verder te gaan met de Cronjé.

De burgemeester hoopt op een open presentatie en discussie vanavond, zodat de gemeente mede op basis van deze avond argumenten op een rij kan zetten en tot zorgvuldige besluitvorming kan komen.

Wethouder Van Doorn is vanavond aanwezig en kan desgewenst vragen beantwoorden of toelichting geven.

3. Bestuur Winkeliersvereniging Cronjé: Visie op de toekomst van de Cronjé.

Hans van Niel, bestuurslid en ondernemer, houdt namens het bestuur van de Winkeliersvereniging een uiteenzetting over de visie van de Winkeliersvereniging op de toekomst van de Cronjé. 75 van de winkeliers stat achter dit bestuursstandpunt.

Kern daarvan is dat de Cronjéstraat vooral een koopstraat is, voor korte doelgerichte bezoeken en aankopen, waarbij de bezoeker zeer goede bereikbaarheid, ook per auto, wil anders blijft hij weg. De Cronjéstraat heeft daarnaast voor een bescheiden deel ook de potentie van een winkelstraat waar emotie-/funshoppen en langer verblijf voorop staan. Vanuit deze visie wordt voorgesteld de straat van maandag tot vrijdagavond of -middag open te stellen voor auto's (auto te gast) en zaterdag (of vrijdagmiddag en zaterdag) autoluw te maken. De inrichting van de straat in de meest brede zin (autoparkeren, fietsparkeren, laden en lossen, terrasjes etc.) dient op dit duaal karakter te worden afgestemd.

De toespraak van de heer Van Niel is als bijlage 1 bij dit verslag gevoegd.

4. Prof. Dr. Cor Molenaar

Zoals de heer Van Niel in zijn toespraak aangaf, heeft het bestuur van de inkeliersvereniging contact gezocht met een van de belangrijkste deskundigen in Nederland op het gebied van winkels en winkeleconomie en van moderne ontwikkelingen op dit gebied. Het gaat hier om Cor Molenaar, hoogleraar in Rotterdam, schrijver van talloze boeken op dit terrein. Aan hem is gevraagd een analyse te maken van de Cronjé en een rapport uit te brengen met zijn visie op de toekomst van de Cronjé. Na bezoeken aan de Cronjé en gesprekken met het bestuur, heeft hij enkele dagen geleden zijn rapport uitgebracht. Dit advies blijkt, zoals de heer Van Niel opmerkte 'een steun in de rug van de winkeliersvereniging en van alle winkeliers die de bereikbaarheid van de Cronjé willen verbeteren.' De heer Molenaar verblijft in het buitenland en geeft zijn visie via een videoboodschap. Zijn visie en de opvattingen van de Winkeliersvereniging (zoals hierboven onder 3 geformuleerd) komen sterk overeen.

Aan het slot van zijn betoog doet de heer Molenaar een appèl op het college van B&W van Haarlem om samen met de Winkeliersvereniging en met hem een en ander uit te werken volgens de hoofdlijnen van het Beleidsplan van de Winkeliersvereniging en van zijn rapport.

Het rapport van de heer Molenaar, zoals op 15 mei door hem aan het bestuur van de Winkeliersvereniging uitgebracht, is als bijlage 2 bij dit verslag gevoegd.

5. Martin van den Nouwland-ondernemer/belegger

De heer Van den Nouwland is ondernemer met deelnames in verschillende ondernemingen en belegger in vastgoed met meerdere panden in de Cronjé.

Spreker geeft eerst enkele cijfers. Er zijn winkelgebieden waar de omzet is gestegen. Dat betekent dat er zeker kansen liggen. In Nederland zijn het meer de grote boven de 40.000 m² en kleine centra onder de 10.000 m² die het goed doen, maar de middencentra kennen een algehele omzetzakking. De Cronjé behoort tot deze categorie.

In de periode 2008-2012 is de totale omzet met 9% gezakt, de non food het meest met 15%. Vooral food en in het bijzonder de supermarkten doen het nog goed. In 2012 zijn de internetaankopen tot boven de 31% gestegen, wat aanzienlijk is. In 2009 was dat nog 23%. De leegstand landelijk is van 1,7 mio m² in 2003 naar 3 mio m² in 2012 gestegen; dat is 75% meer. Dit betekent dat de leegstand is gestegen van 4,5% naar 6,6% van de totale winkelvoorraad; bij sommige centra is het percentage veel hoger dan bij andere. Dit betekent dat steeds vaker ondernemers moeten onderhandelen met de pandeigenaren om gezamenlijk te kijken naar oplossingen.

Het is van belang de Cronjé stabiliteit te geven, uitstroom van ondernemers tegen te gaan en daarmee de winkelleegstand het hoofd te bieden.

Daarvoor zijn drie dingen van belang. Van den Nouwland:

a. Inspelen op je doelgroepen. De consument wil bijv. beleving, evenementen, uitstraling, horeca, veiligheid. In het Beleidsplan van de Winkeliersvereniging staan goede verbeterpunten op deze gebieden.

b. Collectiviteit. De consument zoekt beleving van een collectiviteit. Als de Cronjé open is, dan zouden ook alle winkels daar open moeten zijn. Muziek in de straat, acties, kinderfestiviteiten etc. Wij van de Cronjé. Daar ontbreekt het nog wel eens aan, volgens spreker.

c. Toekomstbestendigheid. Gemak en snelheid (fun en functie) zijn heel belangrijk. Zorg dat je door consumenten gevonden wordt door de vindbaarheid via internet, webshop, collectieve webshops, internetsite (met nadruk op updaten) te verbeteren. Ken je koper en speel in op zijn wensen. Voor de Cronjé betekent dit dat je je profileert als koopstraat, waar gemak en snelheid het motto zijn, door de straat 100% open te stellen voor de auto. Consumenten kunnen naast het internet hier snel en trefzeker hun aankopen doen.

Op deze manier hoop ik dat we de winkelleegstand het hoofd kunnen bieden en de straat als collectief beter kunnen maken.'

6. Peter Wisker, winkelier in de Cronjéstraat

De paardenslagerij Wisker bestaat sinds 1934, vanaf 1970 staat Peter Wisker in de zaak die een van de oudste winkels in de straat is. De veranderingen de laatste veertig jaar heeft hij persoonlijk meegemaakt, zo ook de afsluiting van de straat.

Wisker: 'De Generaal Cronjéstraat is altijd een straat geweest waar men gauw even de auto kon parkeren om een snelle boodschap te doen. Het was ook de enige grote winkelstraat in Haarlem waar dit mogelijk was. Het beeld dat voor ogen stond aan degenen die de straat wilden afsluiten, was dat men er moest gaan winkelen. De auto parkeren in de garage, en lekker gaan winkelen zoals men dat bijvoorbeeld in het centrum ook doet. Echter, het merendeel van onze klanten wil zijn auto gewoon niet in de parkeergarage parkeren, ze

vinden het teveel "gedoe". Ik kan veel klanten opnoemen die van ver moeten komen en gewoon wegblijven, of hun bezoek aan mijn winkel verminderen. In ons geval is de parkeergarage praktisch om de hoek, en als mensen het dan al te veel "gedoe" vinden, hoe zit het dan met de rest van de Cronjé ? Door de afsluiting van de straat krijgen fietsers uit beide richtingen vrij spel, iets wat voor de bezoekers in de straat totaal niet aangenaam is met oversteken. Ook wordt de stoep vaak als fietspad gebruikt waardoor je vanuit het portiek al wordt aangereden door alleen al een winkel uit te lopen. Uit ervaring kan ik zeggen dat er gewoonweg geen toezicht en handhaving is. Ik denk dat ik niet alleen voor mijzelf spreek als ik zeg dat ik door de afsluiting van de straat er zeker geen klanten bij heb gekregen, en terwijl dit wel zou moeten als ik kijk naar alle nieuwe woningen op het Ripperda-terrein. Ik zeg met volle overtuiging dat de Cronjé van mij morgen weer open mag!!'

7. Han Brants, wijkraad Schoten

De heer Brants, bestuurslid van de wijkraad Schoten houdt namens de wijkraad een toespraak.

De wijkraad steunt het bestuur van de Winkeliersvereniging in het streven naar weer openstellen van de straat. Men deelt de visie om de auto van maandag tot en met vrijdag toe te laten en zaterdag van de Cronjé een wandel-/winkelstraat te maken. Fietsen zou alleen in zuid-noord richting moeten worden toegestaan. De Schoterweg is een prima alternatief voor de Noord-Zuid richting.

Renovatie van de straat is nodig, want verloedering ligt op de loer. Er is, constateert de heer Brants, sprake van een goede samenwerking tussen de Winkeliersvereniging en de Wijkraad.

In de afgesloten Cronjé en omgeving is sprake van een parkeerproblematiek door zoekende automobilisten in de wijk en door parkeren van bezoekers en auto's van winkeliers in de wijk. Kortparkeeders zouden in de Cronjéstraat zelf moeten kunnegaan parkeren, langparkeeders in de Parkeergarage, waar ook winkeliers een plek zouden moeten krijgen.

Er is ook sprake van een veiligheidsprobleem. Passanten rijden regelmatig met de fiets tegen de paaltjes en fietsers in twee richtingen is zeer onoverzichtelijk. Door onduidelijkheid in de weginrichting gaan fietsers ook onder de luifels rijden, vooral bij slecht weer, wat gevaarlijk is voor voetgangers en kinderen.

Verschillende kruisingen zijn gevaarlijk en onoverzichtelijk, zoals de kruising dr. Leydstraat, de kruising Paul Krugerstraat en de kruising Julianapark-Soendastraat.

Na weer openstelling van de Cronjé zouden deze punten naar de mening van de wijkraad aangepakt dienen te worden.

8. Fred Kersbergen, MKB-Haarlem

De heer Kersbergen, voorzitter van het MKB-afdeling Haarlem, gaat allereerst kort in op de taken van het MKB. Het MKB-afdeling Haarlem heeft tot belangrijkste taak het ondernemersklimaat in Haarlem te verbeteren en belangen van ondernemers richting het bevoegd gezag te behartigen, o.a.. door netwerkbijeenkomsten voor ondernemers te organiseren en het bevorderen van kennisoverdracht van en voor de ondernemers.

De heer Kersbergen wil, als achtste spreker, niet nog eens inhoudelijk ingaan op een aantal al eerder behandelde onderwerpen. Hij constateert dat de consument minder koopt, mede door de crisis. Dat er sprake is van veranderend koopgedrag door internet. Dat de Cronjé niet te vergelijken is met het centrum van Haarlem; het is geen shopping gebied, maar een winkelstraat waar je snel zaken doet. Voor een dergelijk gebied zijn bereikbaarheid en parkeergemak belangrijk.

De heer Kersbergen: ‘Als MKB-Haarlem weten we dat veel ondernemers in Haarlem het moeilijk hebben. Veel ondernemers zijn dan ook al vertrokken, wat tot leegstand van winkelpanden leidt. MKB-Haarlem verzoekt het bevoegd gezag te luisteren naar de winkeliers in de Cronjé. Zij hebben ervaring in de straat en zij weten hoe ze klanten moeten binnen halen.

We vragen daarbij snel een besluit te nemen. Het is één minuut voor twaalf en voor sommige winkeliers al te laat.

9. Casper van Gein, adviseur Hoofdbedrijfsschap Detailhandel

De heer Van Gein geeft een powerpointpresentatie waarin hij zijn visie op de Cronjé uiteenzet. Kern daarvan is dat bij een winkelgebied in een stadsdeelcentrum, zoals de Cronjé, waarbij kort, doelgericht kopen voorop staat, bezoekers vanaf hun auto max. 100 m. willen lopen. Dat is een kritische grens, waarboven men alternatieve winkellokaties gaat overwegen. Eenmaal in een winkelstraat of winkelcentrum wil de gemiddelde bezoeker max. 400 m. afleggen. Daarna wil hij terugkeren. Dit betekent voor de Cronjéstraat dat hij van oordeel is dat de auto daarin weer moet worden toegelaten voor kort parkeerders, m.n. bezoekers die kort doelgericht boodschappen willen doen. De parkeerduur zou tot max. 1 uur moeten worden beperkt. Voor de regulering zijn verschillende opties. In Schagen bijv. functioneert een blauwe zone uitstekend. Lang parkeren zou in de Parkeergarage Ripperda dienen plaats te vinden. Hij doet ook enkele suggesties m.b.t. (fiets) parkeren en de inrichting van de straat. De sheets van zijn presentatie zijn als bijlage 3 bij dit verslag gevoegd.

10. Tijmen Siermann, Bureau I&O research

De heer Siermann van bureau I&O research is een van de auteurs van een onderzoeksrapport over de Cronjé dat zeer recent is verschenen. Opdrachtgever is de gemeente Haarlem. Het rapport is op te vragen bij de gemeente. De heer Siermann geeft een powerpointpresentatie met een samenvatting van het rapport. Daar hij in woorden nauwelijks wezenlijk afweek van de gepresenteerde sheets en teneinde aan deze presentatie (met veel cijfers en grafieken) recht te doen, is de complete set sheets bij dit verslag gevoegd als bijlage 4.

De conclusies volgen ook hieronder:

1. Het beeld dat bezoek en uitgaven teruglopen wordt bevestigd.
2. Het bezoek van met name automobilisten neemt af.
3. Het is onduidelijk of dit komt door de autoluwe situatie of dat dit komt doordat het publiek een afname van de kwaliteit en de variatie in winkelaanbod ervaart.
4. Openstelling van de Cronjé voor auto's kan niet op een groot draagvlak rekenen.
5. Openstelling van de Cronjé voor auto's leidt naar verwachting niet tot een toename van het bezoek.

Bij de laatste twee conclusies brengt de heer Siermann een nuancering aan. Men dient te bedenken dat deze uitspraken zijn gedaan door de passanten die vooral bestonden uit voetgangers en fietsers (samen 401) en veel minder uit mensen die met de auto waren gekomen (105). Een tweede nuancering die hij aanbrengt is dat bij de vraagstelling was aangegeven dat er als alternatief sprake zou zijn van een *totale* openstelling voor auto's van de Cronjé. Nu het bestuur van de Winkeliersvereniging voorstelt de zaterdag autoluw te houden, komen de uitspraken van de passanten in deze in een ander licht te staan. Zie hierover ook de opmerkingen van de conferentievoorzitter, hieronder onder 12g-d.

11. Bestuur WV Cronjé: reactie op rapport van I&O research

Patrick Mel, ondernemer en bestuurslid geeft namens het bestuur een reactie op het onderzoeksrapport. Kern daarvan is dat het bestuur nogal wat bezwaren heeft tegen de opzet en uitwerking van het onderzoek en het daarop gebaseerde rapport en dat men op grond van deze bezwaren dit een onvoldoende basis acht voor voortzetting of wijziging van bestaand beleid. Aanbevolen wordt niet teveel aandacht aan het onderzoeksrapport te schenken, maar te luisteren naar winkeliers, deskundigen en betrokkenen zoals tijdens de werkconferentie bijeen zijn.

Deze reactie is, zoals in de toespraak aangekondigd, in de vorm van een brief d.d. 22 mei, aan B&W en de gemeenteraad toegezonden. Deze brief is bij dit verslag gevoegd als bijlage 5.

Pauze

12. Discussie

De heer Bonsen merkt op dat het vrijwel onmogelijk lijkt om de tien toespraken samen te vatten.

De kern is z.i. dat vrijwel alle sprekers om allerlei redenen voor verbetering van de bereikbaarheid van de Cronjé zijn, door gedurende de week de straat weer voor auto's open te stellen. Uiteraard moet er veel meer gebeuren, maar openstelling zou volgens vrijwel iedereen een eerste stap op de goede weg kunnen zijn.

Hij is benieuwd of er tegenstanders van de visie van de Winkeliersvereniging en van Professor Molenaar zijn en wat voor argumenten zij daarvoor hebben. Hij daagt de aanwezigen uit tot reactie en discussie.

12a. De heer Cramer (MKB-Haarlem) verklaart zich voorstander van een (proef)openstelling van de Cronjé voor auto's. Hij had vanavond op meer vuurwerk gehoopt, meer geluiden van tegenstanders. Hij vindt dat het onderzoeksrapport van I&O research wel erg is afgebroken.

12b. Harry Jansen, die een fietswinkel in de Cronjé heeft, merkt op dat hij, gezien zijn onderneming, voorstander is van het voor auto's afgesloten houden van de Cronjé. Over eventuele openstelling heeft hij gemengde gevoelens. Hij plaatst vraagtekens bij het feit dat de enquête van I&O research in januari bij sneeuw en vrieskou is gehouden. Hij merkt op dat er nieuwe wettelijke regels op komst zijn m.b.t. stikstof/fijnstofvervuiling. Hij ziet niet goed hoe een straat waar auto's zijn toegestaan, gelijktijdig een leuke groene straat kan zijn. Hij meent dat de toezeggingen die indertijd door de gemeente gedaan zijn tot verbetering van de inrichting van de straat moeten worden nagekomen.

12c. Hans Kroskinski, die een sportwinkel in de Cronjéstraat heeft en lid was van het vorige Cronjé-bestuur, verklaart zich een tegenstander van openstelling. Nadat de straat ruim 5 jaar geleden autoluw werd gemaakt, heeft de gemeente niet veel meer gedaan dan afsluitpaaltjes plaatsen. De gemeente heeft verzuimd om de Cronjéstraat in te richten als winkelgebied. Hij vindt dat een slechte zaak. Dat zou z.i. alsnog moeten gebeuren.

12d. Hans Vriend, die een lunchroom in de Cronjé heeft, verklaart zich, mede n.a.v. een vraag van het raadslid Mirjam Otten (VVD) geen tegenstander van eventuele openstelling voor auto's, maar maakt zich wel zorgen over zijn terras als de auto zou terugkeren. Hij vindt daghoreca en terrasjes belangrijk voor de Cronjé en vindt dat, als de auto zou terugkeren, hij mag verwachten dat bij de hele inrichting en verkeersmaatregelen, er terdege rekening wordt gehouden met zijn terras en onderneming. Hij benadrukt dat indien de auto weer zou

terugkeren, het laden en lossen met vrachtauto's niet moet worden vrijgegeven maar dat, net als nu, dit tot slechts tot 11.00 uur zou dienen te worden toegestaan.

12e . Casper van Gein (Hoofdbedrijfschap Detailhandel) merkt op dat bij weer toelaten van de auto het huidige parkeervergunningenstelsel moet worden ingetrokken en vervangen door een ander, nader te bepalen, parkeerregiem. Hij pleit ervoor voor winkeliers een flink aantal plaatsen (bijv. 50) in de Parkeergarage Ripperda ter beschikking te stellen.

12f. Johan Rijbroek (MKB-Haarlem) zou graag zien dat winkeliers en hun medewerkers een plek zouden krijgen in de Parkeergarage Ripperda. Daarnaast doet hij de suggestie om bij de eventuele ontwikkeling van een convenant tussen gemeente en Cronjé, goed te kijken naar het inmiddels afgesloten convenant binnenstad en dat mede als voorbeeld te gebruiken. Dan hoeft het wiel niet weer opnieuw te worden uitgevonden.

12g. Theo Bonsen werpt nog vier punten op:

a -in het betoog van de heer Siermann van I&O research worden herhaaldelijk een vergelijking gemaakt tussen het in januari 2013 verrichte onderzoek en het eerdere onderzoek dat in 2009 is verricht, waarbij de indruk wordt gewekt dat het onderzoek uit 2009 gehouden zou zijn toen de Cronjé nog voor auto's toegankelijk was. Maar naar de informatie van de heer Bonsen is de Cronjé in februari 2008 autoluw gemaakt. Hij vraagt zich af hoe dat zit. (De heer Siermann is niet meer aanwezig; de vraag blijft dus onbeantwoord).

b-De heer Bonsen vraagt zich af of er nog argumenten vóór openstelling van de Cronjé voor auto's zijn, die nog niet naar voren zijn gebracht. Vanuit de aanwezigen komt hierop geen respons.

c-De heer Bonsen wijst erop dat het parkeerregime in winkelcentra zoals Amsterdamstraat, Marsmanplein, Schalkwijk, Cronjé, Vomar etc. niet op elkaar is afgestemd en flinke verschillen vertoont. Dit werkt concurrentievervalsend.

d. Uit het I&O-rapport zou blijken dat 67% van de passanten en 45% van de panelleden voor handhaven van de huidige 'autoluwe' situatie zouden zijn. Zoals de heer Siermann al in zijn betoog aangaf zijn deze uitspraken gebaseerd op de aanname dat het alternatief zou zijn totale openstelling. De Winkeliersvereniging pleit echter voor een duaal systeem (open voor auto's maandag t/m vrijdag) en zaterdag autoluw (en naar het idee van Prof. Molenaar eventueel ook vrijdagmiddag). De heer Bonsen constateert dat indien deze nuancering in de vraagstelling zou zijn opgenomen, men mag aannemen dat het aantal passanten en panelleden dat voor handhaven van de huidige autoluwe situatie is, geringer zou zijn dan de 67% resp. 45%. Dit punt ware in de besluitvorming door het stadsbestuur mee te nemen.

13. Conclusie

De conferentievoorzitter daagt de aanwezigen nog eens uit tot nadere vragen en discussie. Hij constateert vervolgens dat er blijkbaar geen vragen of discussiepunten meer zijn.

Hij constateert dat er veel nuttige informatie is verschaft.

Hij meent ook dat de kern van de Cronjé-problematiek goed voor het voetlicht is gebracht.

Zijn eindconclusie is dat de meeste sprekers de visie van het Cronjé-bestuur/prof. Molenaar onderschrijven en dat slechts enkelen daar anders over denken.

De tweede eindconclusie die hij trekt is dat college van B&W en gemeenteraad, gewapend met dit alles, tot goede beslissingen kunnen komen.

14. Sluiting

De heer Bonsen dankt de aanwezigen nogmaals voor hun komst en voor hun inbreng. Hij dankt ook José Baris van PR- bureau Membersince, die het bestuur en de conferentievoorzitter tijdens deze bijeenkomst en bij de voorbereiding heeft bijgestaan. Hij dankt de sprekers voor hun toespraken. Om deze dank te onderstrepen krijgen zij een exemplaar van het boek van Prof. Molenaar 'Red de winkel' aangereikt. Hij is blij met het feit dat de avond in een goede en open sfeer is verlopen.

Hij meent dat het bestuur van de Winkeliersvereniging lof verdient voor het initiatief om deze avond te organiseren en wenst de Cronjé het allerbeste.

Haarlem, 22 mei 2013

Bijl. 1: Toespraak H. van Niel, bestuurslid Winkeliersvereniging Cronjé:
Visie op de toekomst van de Cronjé.

Toespraak namens het bestuur van de Winkeliersvereniging Cronjé op de Werkconferentie over de toekomst van de Cronjéstraat op 21 mei 2013, in de Janskerk in Haarlem, door Hans van Niel, bestuurslid

Dames en heren,

Het bestuur van de Winkeliersvereniging is blij dat zovelen gehoor hebben gegeven aan onze uitnodiging. Voor 140 ondernemers, samen de derde winkelmotor van onze stedelijke economie (na Haarlem centrum en winkelcentrum Schalkwijk), is dit een belangrijke avond. Deze bijeenkomst is vooral bedoeld, het is al gezegd, om collegeleden en gemeenteraadsleden te laten luisteren naar opvattingen uit het veld en van deskundigen, om gewapend met deze informatie goed gefundeerd te kunnen beslissen over eventuele beleidswijzigingen. Van mij krijgt u de opvattingen van de meest betrokkenen te horen, die van 75% van de winkeliers.

Ik wil allereerst kort iets zeggen over de voorgeschiedenis. Dan over hoe de Winkeliersvereniging de toekomst van de Cronjé ziet. En tenslotte over de vraag: hoe nu verder?

1. Allereerst een stukje historie

Na een hele voorgeschiedenis, besloot het college van burgemeester en wethouders op 17 mei 2005 tot wat werd genoemd het 'autoluw maken van het Winkelcentrum Cronjé'. Deze beslissing was nauw verbonden met de ontwikkeling van de woningbouw op het Ripperdaterrein en met de bouw van de ondergrondse parkeergarage daar, die er voor de Ripperda-bewoners toch moest komen. Deze plande men groter omdat men verwachtte dat, ik citeer het B&W-stuk: 'de bereikbaarheid met de auto van het winkelcentrum Cronjé door de parkeergarage sterk zal worden verbeterd'. Einde citaat. Een verwachting die, dat weten we allemaal, niet is uitgekomen, want Cronjéklanten parkeren weinig in de parkeergarage Ripperda.

Een tweede reden om de Cronjé voor auto's af te sluiten, was indertijd het toestaan van fietsverkeer in twee richtingen. Ook hier was niet voorzien dat dit zou leiden tot veel onveiligheid voor fietsers en winkelend publiek. Winkeliers merken dat dagelijks.

Meer dan de helft van de winkeliers, aldus het B&W-stuk, namelijk 70 ondernemers, maakten indertijd bezwaar tegen het autoluw maken omdat, ik citeer hetzelfde stuk 'zij vrezen dat na afsluiting een groot aantal winkels klanten zal verliezen. Bereikbaarheid van de middenstand is essentieel. Zij zijn ook van mening dat de parkeergarage onvoldoende stimulans zal bieden om de generaal Cronjéstraat te bezoeken'. Einde citaat. De gemeente wees de bezwaren echter van de hand, het besluit werd genomen en uiteindelijk ging bij de opening van de parkeergarage, de Cronjé in februari 2008 voor auto's dicht, vijfenhalf jaar geleden dus.

Natuurlijk zijn door de gemeente en het bestuur van de Winkeliersvereniging indertijd de besluiten met de beste intenties en inzichten van toen genomen. U zult ons daar dan ook niet over horen. Wij kijken graag vooruit, niet terug. De vraag is dus **niet**: was het oude besluit goed of slecht? De vraag is: dient naar hedendaagse inzichten op het gebied van winkelen en winkeconomie afsluiting gehandhaafd te blijven of dient de toegankelijkheid verbeterd te worden onder andere door openstelling voor auto's.

Het toenmalige bestuur van de Winkeliersvereniging kon zich in de afsluiting vinden, maar uit een grote enquête die in 2011 door de winkeliers zelf onder alle winkeliers werd

gehouden, bleek dat 75% van de winkeliers de afsluiting niet zagen zitten en de straat weer optimaal bereikbaar wilden maken voor hun klanten. Openstellen voor auto's dus.

Er trad ruim een jaar geleden een nieuw bestuur aan dat de wensen van de meerderheid van de winkeliers tot uitgangspunt heeft genomen. Na veel gesprekken met winkeliers en derden is het bestuur gekomen met een Beleidsnota, 'Een nieuwe visie op de toekomst van de Cronjé' die door de ledenvergadering is vastgesteld en op 1 november 2012 aan de gemeente is toegezonden. Als het goed is, heeft u allen indertijd deze nota ontvangen. De gemeente dient hierop nog te reageren. Mede ter voorbereiding daarop is deze werkconferentie georganiseerd.

2. De visie van de winkeliers

Het is goed om te onderstrepen dat deze visie mede gebaseerd is op soms tientallen jaren ervaring van heel veel ondernemers. Het is hún vak klantenwensen in te schatten en daaraan, waar enigszins mogelijk te, voldoen. Het is hún vak om trends in het moderne winkelen, bijvoorbeeld via internet, bij te houden en daarop in te spelen.

In de theorie, onderzoek en praktijk van de winkeleconomie wordt een belangrijk onderscheid gemaakt tussen ratiowinkelen (waarbij mensen heel bewust iets gaan kopen, bijvoorbeeld dagelijkse artikelen) en emotiewinkelen of funshoppen. Funshoppen doe je bijvoorbeeld in Haarlem centrum, maar de Cronjé is vooral een **koopstraat**. Bij ratiowinkelen in een koopstraat als de Cronjé is bereikbaarheid met de auto erg belangrijk, dat weten we uit heel veel onderzoeken. Bij funshoppen zijn mensen bereid hun auto wat verder weg te parkeren.

Vanuit de visie dat de Cronjé vooral een koopstraat is, hebben we voor de winkeliersvereniging de volgende beleidsdoelen vastgesteld:

- verbetering van de bereikbaarheid van de Cronjéstraat door openstelling van de straat van maandag t/m vrijdag voor autoverkeer, met de auto te gast.
- eenrichtingsverkeer voor fietsers
- verbetering van de situatie met betrekking tot het parkeren van auto's en fietsen en het laden en lossen
- verbetering van de inrichting van de straat
- meer groen in de straat.

Om de Cronjéstraat weer een aantrekkelijke en gezellige koop- en winkelstraat te maken, is overigens méér nodig, zoals kwalitatief hoogwaardige evenementen, een goede website met alle winkeliers, enz. enz. We werken daar hard aan.

In het weekend zou de Cronjé ons inziens meer het karakter van een winkelstraat kunnen krijgen, waar het goed toeven is. Dan staat funshoppen voorop. De straat zou dan zaterdag, en mogelijk al vrijdagmiddag afgesloten kunnen worden.

Nog even iets over de parkeergarage Cronjé. Dat deze parkeergarage met verlies draait, komt natuurlijk niet door de ondernemers. Dat dit verlies groter zou worden indien de Cronjé weer voor de auto zou worden opengesteld, is maar helemaal de vraag. Wij menen dat de parkeergarage juist gebaat is bij een bloeiende Cronjé.

Natuurlijk weten we dat de teruggang en dalende omzetten bij nogal wat winkels in de Cronjé, ook te maken hebben met allerlei economische factoren (zoals de crisis) en een veranderd winkelgedrag van consumenten. Daar kunnen we vaak weinig aan doen. Maar de

ervaring van veel winkeliers leert ook dat daarnaast door de afsluiting veel klanten weg blijven. En aan die bereikbaarheid kunnen we wél wat doen.

Als argument voor het voor auto's afgesloten houden van de Cronjé hoor je wel eens dat openstelling slecht voor het milieu zou zijn omdat fijnstof, uitgestoten door auto's, onder de luifels zou blijven hangen. Inmiddels is ons gebleken dat bij terugkeer van de auto in de Cronjé de situatie zeer ruim binnen de normen zal blijven. Dit argument kan nu echt van tafel.

3. Hoe nu verder?

Dat zien we ons vrij helder voor ogen. Van deze bijeenkomst zal een verslag worden gemaakt, dat u allen op korte termijn zal worden toegezonden. Wij gaan ervan uit dat het college van burgemeester en wethouders vervolgens binnen afzienbare tijd met voorstellen met betrekking tot de Cronjé in de richting van commissies en gemeenteraad komt, inclusief voorstellen over de noodzakelijke investeringen. Hopelijk kunnen die stukken in nauw overleg met de meest betrokkenen (winkeliers en bestuur winkeliersvereniging) worden voorbereid. Er hoeven ons inziens geen nadere onderzoeken te worden verricht, geen proefperioden, geen uitstel van hoognodige besluitvorming. Al ruim twee jaar geleden hebben we dringend om openstelling van de Cronjé verzocht. Het water staat velen aan de lippen.

Er is wel gesteld dat er twee alternatieven zouden zijn:

- a. de Cronjéstraat weer openstellen, en vervolgens de noodzakelijke inrichtingsmaatregelen nemen.
- b. de Cronjéstraat afgesloten houden, maar dan wel allerlei noodzakelijke investeringen doen. Wij menen dat dit laatste geen optie is. Als je de Cronjé afgesloten houdt, dan moet je daarvan een winkel-/funshoppingstraat maken. Maar ook al investeer je 10 miljoen, de Cronjé blijft door zijn fysieke kenmerken en de soort winkels vooral een koopstraat. Wil je daar een funshoppingstraat van maken dan zou je een concurrentie aangaan met Haarlem-centrum. Dat is onwenselijk en je wint dat nooit.

Vandaar ons voorstel: maak van de Cronjé weer wat het is, vooral een koopstraat, en maak de Cronjé weer bereikbaar..

4. Tot slot

Het bestuur van de winkeliersvereniging heeft contact gezocht met een van de belangrijkste deskundigen in Nederland op het gebied van winkels en winkeleconomie en van moderne ontwikkelingen op dit gebied, die een bedreiging vormen voor de traditionele winkel maar ook kansen bieden. Het gaat hier om Cor Molenaar, hoogleraar in Rotterdam, schrijver van talloze boeken op dit gebied. Aan hem hebben we gevraagd een analyse te maken van de Cronjé en een rapport uit te brengen met zijn visie op de toekomst van de Cronjé. Na bezoeken aan de Cronjé en gesprekken met ons, heeft hij enkele dagen geleden zijn rapport uitgebracht. U krijgt, met het verslag van deze bijeenkomst, een exemplaar toegezonden. Dit belangrijke advies blijkt een steun in de rug van de winkeliersvereniging en van alle winkeliers die de bereikbaarheid van de Cronjé willen verbeteren. Het gerenommeerde economisch onderzoeksinstituut van de Rabobank heeft zeer recent een belangrijk rapport geproduceerd over dit onderwerp, getiteld 'Fun of functie'. Dit bevestigt de opvattingen van prof. Molenaar over bereikbaarheid.

Ik citeer uit de conclusie van het Rabo-rapport: *‘Gemeenten en winkeliers kunnen zich niet verschuilen achter de tegenzittende conjunctuur of het toenemende belang van online winkelen. Zij zullen moeten beseffen dat winnen of verliezen vooral afhangt van de mate waarin zij inspelen op de (veranderende) behoeften van consumenten en het daaruit voortvloeiende gedrag. Zowel individuele winkeliers als winkelgebieden of gemeenten moeten zich afvragen voor wie ze er zijn, wie hun doelgroep is, en op basis daarvan hun product bepalen. Dat gold voorheen ook, maar is des te belangrijker als de te verdelen koek kleiner wordt’*. Einde citaat.

De heer Molenaar zou hier in persoon zijn visie met ons delen, maar hij is een veelgevraagd adviseur, ook in het buitenland, waar hij op dit moment verblijft. U zult hem dadelijk via een video zien. Hopelijk weet hij bestuurders, politici en winkeliers die openstelling niet zien zitten, te overtuigen. Nieuwe ontwikkelingen vergen nieuwe maatregelen en nieuw beleid.

Er wordt weleens gezegd: winnaars hebben een plan. Welnu de Winkeliersvereniging Cronjé heeft een Plan, dat we al aan de gemeente hebben aangeboden. Ruim 75% van de winkeliers kunnen zich hierin vinden. En deskundigen als Cor Molenaar.

Na vanavond is de gemeente aan zet. We hebben er alle vertrouwen in. De tijd dringt.

Bijl. 2: Rapport van Prof. Dr. C. Molenaar d.d. 15 mei 2013,
uitgebracht aan het bestuur van de Winkeliersvereniging Cronjé.

Visie op de Cronjéstraat

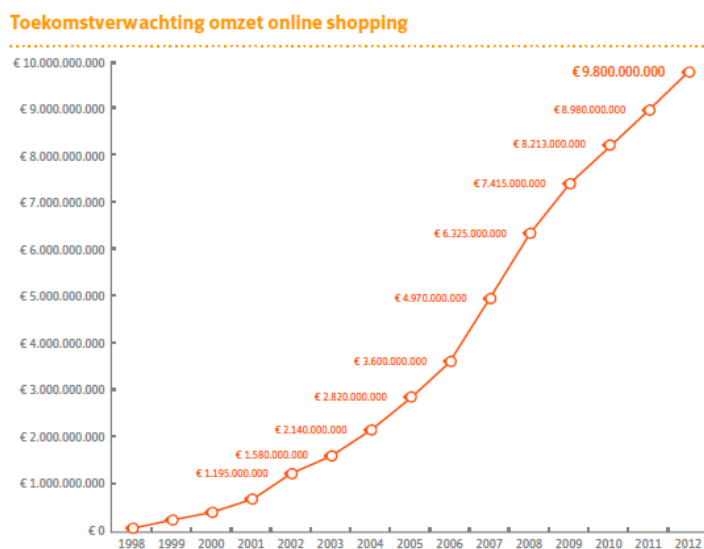
I.o.v. Het bestuur van de winkeliersvereniging Cronjé

Prof Dr C.N.A. Molenaar
cor@cormolenaar.nl

Algemeen

Het koopgedrag van klanten is de laatste jaren danig veranderd. Vooral onder invloed van internet wordt de rol en functie van winkels en winkelstraten anders. Vroeger was er geen keuze, om aan de behoefte te voldoen moest er in een winkel worden gekocht. Het aandeel van postorderaars binnen de retail in Nederland was te verwaarlozen. Vooral de laatste jaren heeft internet een dominante rol gekregen binnen het koopgedrag van klanten. Oriëntatie en informatie, wat vroeger belangrijke onderdelen waren van een winkelbezoek, vinden nu op internet plaats. Thuis wordt de keuze gemaakt of er in een winkel gekocht gaat worden of op internet. Soms wordt ook in de winkel gekeken (showrooming), maar toch op internet gekocht. Het bezoek aan een winkel is dus een keuze geworden, een afweging van belangen en inspanningen.

Daarnaast is ook gebleken dat de mobiele toepassingen als katalysator in het proces werken. Door de nieuwe generaties iPads, tablets en smartphones zullen de rol en functie van internet nog verder toenemen. Dit zal een grote impact krijgen op de fysieke winkels, het winkelaanbod en vooral het koopgedrag van klanten.

Omzet ontwikkeling internetverkoop 1998-2012

De cijfers over de eerste maanden 2013 laten een versterkt beeld zien: winkels gemiddeld min 8%, internetverkopen plus 18%

Koopgedrag

Internet is een reëel alternatief voor fysieke winkels geworden. De verwachting is dat de verkoop via internet (nu 10 miljard) tot 2020 zal verdubbelen tot een niveau van 20 miljard. Enige nuancering is op zijn plaats. Internet verkopen van levensmiddelen (dagelijkse boodschappen) zal ongeveer 7% van de totale markt bedragen, terwijl de internetverkopen van damesmode en bijvoorbeeld consumenten elektronica naar minimaal 40% zullen stijgen. Ook is een grote groei te verwachten van een geïntegreerde aanpak door bestaande, veelal de grote, winkels. De invloed die deze ontwikkeling zal hebben op winkels, winkelaanbod en winkelgebieden is nogal ingrijpend:

- Een vermindering van de winkeloppervlakte door nieuwe retail modellen en integratie van internet (WVO daalt met ongeveer 50%)
- Een afname van het aantal winkels (een daling van ongeveer 33%).
- Meer kleinschalige leveringen en minder voorraad door nieuwe samenwerkingsvormen met leveranciers en de integratie van internetconcepten.

De gevolgen laten zich nu al zien door het aantal winkelsluitingen, het overschot aan winkelruimten en in sommige gebieden het inkrimpen van winkelcentra en bestemmingplannen voor winkels. **Een heroriëntatie op bestaande winkels en winkelgebieden door de invloed van internet en het nieuwe koopgedrag is op zijn plaats.**

Onderscheid in koopgedrag

Binnen het koopgedrag kan enerzijds een splitsing worden gemaakt tussen dagelijkse aankopen en niet dagelijkse aankopen (de Rabobank spreekt in haar rapport, zie bijlage, over fun en functie winkelen). Vooral winkels voor niet dagelijkse aankopen hebben te maken met een omzet- en winsterosie door de internetaankopen en door de toegenomen kennis bij klanten en het zoekgedrag op internet. Dit leidt tot een prijsvergelijking en hierdoor een verlaging van marges voor de fysieke winkel.

Daarnaast kan ook een onderscheid worden gemaakt tussen de vorm van winkelen. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen ratio winkelen (functie) en emotie winkelen (fun). Bij ratio winkelen is er voor de klant een logische verklaring waarom op deze wijze wordt gekocht. Vooral dagelijkse boodschappen vallen onder ratio winkelen. Emotie winkelen is meer een onderdeel van een goed gevoel. Hierbij spelen vrije tijdsbesteding en recreatie een belangrijke rol. Emotie winkelen vindt vaak in stadscentra plaats, waarbij er een clustering is van gelijksoortige, op impuls en emotie ingestelde winkels. Dit is ook in Haarlem het geval in het centrum.

Consequenties van het koopgedrag

Dit nieuwe winkelgedrag heeft invloed op de winkellocaties en de type winkels die hierdoor aangetrokken worden. In koopstraten zijn vooral winkels die gericht zijn op ratio winkelen, waarbij sprake is van een functioneel koopgedrag. Winkelstraten met winkels voor emotie winkelen zijn vaak onderdeel van een winkelgebied. Dit winkelgebied moet attractief zijn om klanten te trekken. Onderdeel van een dergelijk gebied is ook kunst (zoals musea), bioscopen, avond horeca en dag horeca. In Haarlem voldoet het stadcentrum hier zeker aan. Aangezien het centrum een eigen aantrekkingskracht heeft, profiteren de winkels hiervan mee. Klanten hebben een (loop) inspanning ervoor over om bij het centrum te komen (wel binnen grenzen). Als de horeca en de recreatieve aspecten aantrekkelijk genoeg zijn, is men bereid hier langer voor te lopen (van een parkeerplaats of parkeergarage), als er alleen winkels zijn is de bereidheid er naar toe te lopen beduidend minder, zoals blijkt bij winkelcentra waarbij het parkeren een integraal onderdeel uitmaakt van het centrum. Voor dit soort gebieden zijn looproutes, looprondjes, erg belangrijk om aantrekkelijk te zijn voor het winkelende publiek. Bij functioneel winkelen is dit veel minder belangrijk, klanten gaan doelgericht naar winkels.

Voor koopstraten geldt het belang van bereikbaarheid nog meer. De loopafstand moet beperkt blijven om te voldoen aan het gerichte koopgedrag, zeker omdat er ook gelopen moet worden met de artikelen. Vaak zijn dit meerdere artikelen of zwaardere artikelen zoals levensmiddelen, dierenartikelen maar ook kleding. In feite willen klanten een korte loopafstand tussen de winkel en de auto. Als dit te ver weg is, in de ogen van klanten, zal de koopstraat gemeden worden.

Cronjéstraat

De Cronjéstraat voldoet aan de criteria van een koopstraat. Het aanbod bestaat veelal uit ratio winkels waar functioneel gekocht wordt. De loopafstand van winkel tot auto moet voor klanten beperkt blijven om in deze straat te kopen. De klanten willen eigenlijk voor de deur kunnen parkeren, uit ratio overwegingen: geen gesleep met de aankopen en klanten gaan doelgericht naar bepaalde winkels toe. Daarnaast is de lengte van de straat zodanig dat lopen over de straat ontmoedigd wordt. Klanten willen geen lange winkelstraten meer zonder een bewuste loopronde (emotie winkelen) of directe bereikbaarheid (ratio winkelen). Juist winkels die aan de randen zijn gevestigd en winkels die geen trekkers in de nabijheid hebben krijgen het hierdoor extra moeilijk (vaak leegstand als gevolg). Dit gedrag pleit voor parkeervoorzieningen in de straat dicht bij de winkels. Wel dient er een op tijd gebaseerde parkeerrestrictie te zijn om aan de genoemde doelstellingen te voldoen. Wellicht zijn parkeermeters of eigenlijk nog beter een blauwe zone aan te bevelen. Gezien de breedte van straat is eenrichtingsverkeer aan te bevelen.

De Cronjéstraat heeft een duaal karakter, de koopstraat kan vooral in het weekend ook ingericht worden als winkelstraat.. Hierdoor wordt aantrekkingskracht uitgeoefend voor functionele aankopen door de week, maar voor (fun) winkelen in het weekend. Het huidige winkelaanbod geeft dit ook al aan. Juist in het weekend kan de straat een andere uitstraling hebben en een ander soort klanten aan trekken. Om dit te bereiken stel ik voor om de gezelligheid te vergroten door meer horeca toe te staan en in het weekend meer terrassen te plaatsen op de straat zelf. Een gedoogbeleid is hiervoor ontoereikend. Daarnaast dient de inrichting ook deze twee functies te ondersteunen. Een investering in het winkelklimaat van de straat met licht, geluid en groenaankleding is minimaal vereist. Winkels moeten hierop in kunnen spelen door ook op straat kraampjes te plaatsen of andere activiteiten te ontplooiën. Hierdoor kan de straat optimaal gebruik maken van

het duale karakter van koopstraat door de week, met beperkt verkeersaanbod (eenrichtingsstraat en parkeerplekken voor kort parkeren). In het weekend is de straat

een winkelstraat, alleen toegankelijk voor fietsers, waarbij wel meer beleving en dag- en avondhoreca vereisten zijn. Daarnaast dient de toegang tot de straat verfraaid te worden en veel duidelijker gemaakt te worden. Een investering in verlichting, geluid en wellicht toegangspoorten o.i.d. is noodzakelijk. De open ruimte dient door de gemeente beter ontwikkeld te worden om ook als winkelstraat in weekenden te dienen.

De parkeer gelegenheid die in de straat wegvalt moet niet opgevuld gaan worden met parkeren in de aanliggende straten. Dit leidt alleen tot irritatie van de bewoners. De parkeergarage kan in het weekend als alternatieve parkeerruimte gezien worden, mits de looproute naar de straat beter wordt aangegeven en veilig wordt gemaakt voor wandelaars met kinderen. De huidige bewegwijzering en veiligheid schiet danig te kort.

Conclusie

Het koopgedrag van klanten is danig veranderd door internet. Klanten kunnen in de winkels kopen maar hoeven niet meer in de winkels te kopen. Daarnaast is een duidelijke splitsing te signaleren tussen bewust kopen, het ratio kopen van vooral dagelijkse aankopen, en het emotie kopen waarbij vooral ontspanning en recreatief winkelen belangrijk zijn. De Cronjéstraat is een koopstraat waarbij vooral ratio aankopen plaats vinden. Klanten willen dan direct naar de betreffende winkel gaan, ervoor parkeren om de artikelen meteen in te laden om daarna weg te rijden. De lengte van de straat alleen al leidt tot dit gedrag. De straat afsluiten voor autoverkeer heeft een zeer negatieve invloed op het klantgedrag en dus op de omzet van de winkels. Dit is juist de laatste paar jaar veel sterker geworden door de veranderingen in het koopgedrag door internet (winkels bezoeken is een keuze geworden) en natuurlijk de invloed van de recessie.

Geadviseerd wordt om:

- de straat door de week, maandag tot vrijdagochtend open te houden voor gemotoriseerd verkeer die in eenrichting door de straat kan rijden.
- De straat beter in te richten om het verkeer goed te laten doorstromen (ook voor de bevoorrading).
- In het weekend kan de straat meer als winkelgebied gezien worden als er voldoende activiteiten in de straat zijn, er voldoende dag horeca is aangevuld met gerichte avond horeca in de vorm van bars, cafés en restaurantjes. En als er geïnvesteerd wordt in aantrekkelijkheid door verlichting, geluid en specifieke aankleding (bijvoorbeeld groenvoorziening en een betere , mooiere toegang tot de straat.)
- Naast de fysieke aanpassingen is het goed als de ondernemersvereniging ook internet gaat integreren. Een webportal (internetsite) en mobiel internet zijn de eerste

vereisten, daarnaast een grotere klantgerichte toepassing met een actieve klantbenadering en interactieve schermen. Deze toepassing is echter alleen nuttig en

zinnig als de gemeente meewerkt om de toegankelijkheid van de straat en de bereikbaarheid van de winkels aan te passen door auto verkeer toe te staan gedurende werkdagen.

-Daarnaast moeten de winkeliers intensief samenwerken voor een aantrekkelijke recreatie functie in het weekend. De mogelijkheden, de vereisten en de redenen hiervoor heb ik reeds toegelicht.

Tenslotte

Door de week parkeren op de straat dicht bij de winkel. Wel is vereist dat door de week maar ook in het weekend het fietsen probleem wordt opgelost. Het is een chaos doordat fietsen overal maar worden neergezet ook op de looppaden.

Voor parkeren in het weekend kan gebruik gemaakt worden van de parkeergarage mits de bewegwijzering naar de straat adequaat wordt aangepast, de toegang tot de straat duidelijk en aantrekkelijk wordt gemaakt en de verkeersveiligheid voor de wandelaars danig wordt verbeterd. Op basis van mijn voorstel zal dit vooral in het weekend een reëel alternatief zijn. Als de straat in deze vorm gehandhaafd blijft, met de bestaande verkeer beperkende maatregelen. zal dit negatieve gevolgen hebben voor de ondernemers met een groeiende leegstand tot gevolg en uiteindelijk verpaupering van de straat en de wijk. Gelukkig hebben de ondernemers al duidelijke stappen genomen om dit te voorkomen. De visie zoals verwoord in de notitie van 1 november 2012 is hier een duidelijk en zeer goed voorbeeld van. Ik adviseer de gemeenten en de ondernemers om samen te werken op basis van dit advies voor een goed ondernemersklimaat in de Cronjé in het belang van de klanten en inwoners van de wijk. Graag wil ik hierbij een bemiddelende rol spelen als dit gewenst wordt.

Oosterbeek, 15 mei 2013

Prof Dr C.N.A. Molenaar

Bijzonder Hoogleraar eMarketing&distance selling

RSM/ErasmusUniversiteit Rotterdam

Directeur eXQuo consultancy Oosterbeek.

cor@cormolenaar.nl

te. 06-53357580

Bijlage uit Rapport Rabobank mei 2013

Functioneel winkelen stelt andere eisen aan een winkelgebied. Als de consument weet waar hij naar op zoek is en dus met een helderdoel winkelt (functioneel winkelen), staan gemak en snelheid voorop. Dit werkt bijvoorbeeld online winkelen in de hand wat, zoals gezegd, ten koste gaat van bestedingen bij de fysieke detailhandel. Maar ook als de consument kiest voor de fysieke detailhandel, oriënteert hij zich steeds vaker online. Meer dan 9 van de 10 consumenten doet onlineonderzoek voordat hij overgaat tot een aankoop (Blauw Research, 2011). Als de keuze is gemaakt, zijn gemak en snelheid leidend. Naast een geschikt winkelaanbod zijn zaken als bereikbaarheid, parkeermogelijkheden en de prijs van parkeren belangrijke factoren (I&O Research, 2011). Ook hier is het moeilijk om 'gemak' te operationaliseren. Het is onmogelijk om alle factoren die hierbij een rol spelen in één variabele te vatten. Om te illustreren hoe één factor van invloed is, toont figuur 11 de ontwikkeling van de omzet in de kleine winkel-gebieden (tot 10.000 vierkante meter niet-dagelijks wvo), waarbij onderscheid is gemaakt tussen gebieden met en gebieden zonder betaald parkeren. Zoals al bleek uit figuur 8 heeft de detailhandel in kleine winkelgebieden de omzetstijging te danken aan een groei van de bestedingen van de eigen bevolking (de oranje balken in figuur 11). Veel opvallender is echter dat de groei van de omzet voor verreweg het grootste deel voor rekening komt van kernwinkel-gebieden zonder betaald parkeren. Niet voor niets wordt door brancheorganisaties en winkeliersverenigingen geprotesteerd tegen de invoering, de verhoging of zelfs het bestaan van betaald parkeren in veel gebieden. Juist de kleinere winkelgebieden moeten het hebben van een goede bereikbaarheid en gemak. Betaald parkeren vormt een drempel voor consumenten, zo blijkt ook uit deze gegevens

Bron: Rabobank mei 2013

https://www.rabobank.com/nl/images/SP1306raa_Fun_of_functie.pdf

Bijl. 3: Sheets behorende bij de presentatie van Casper van Gein,
adviseur Hoofdbedrijfsschap Detailhandel

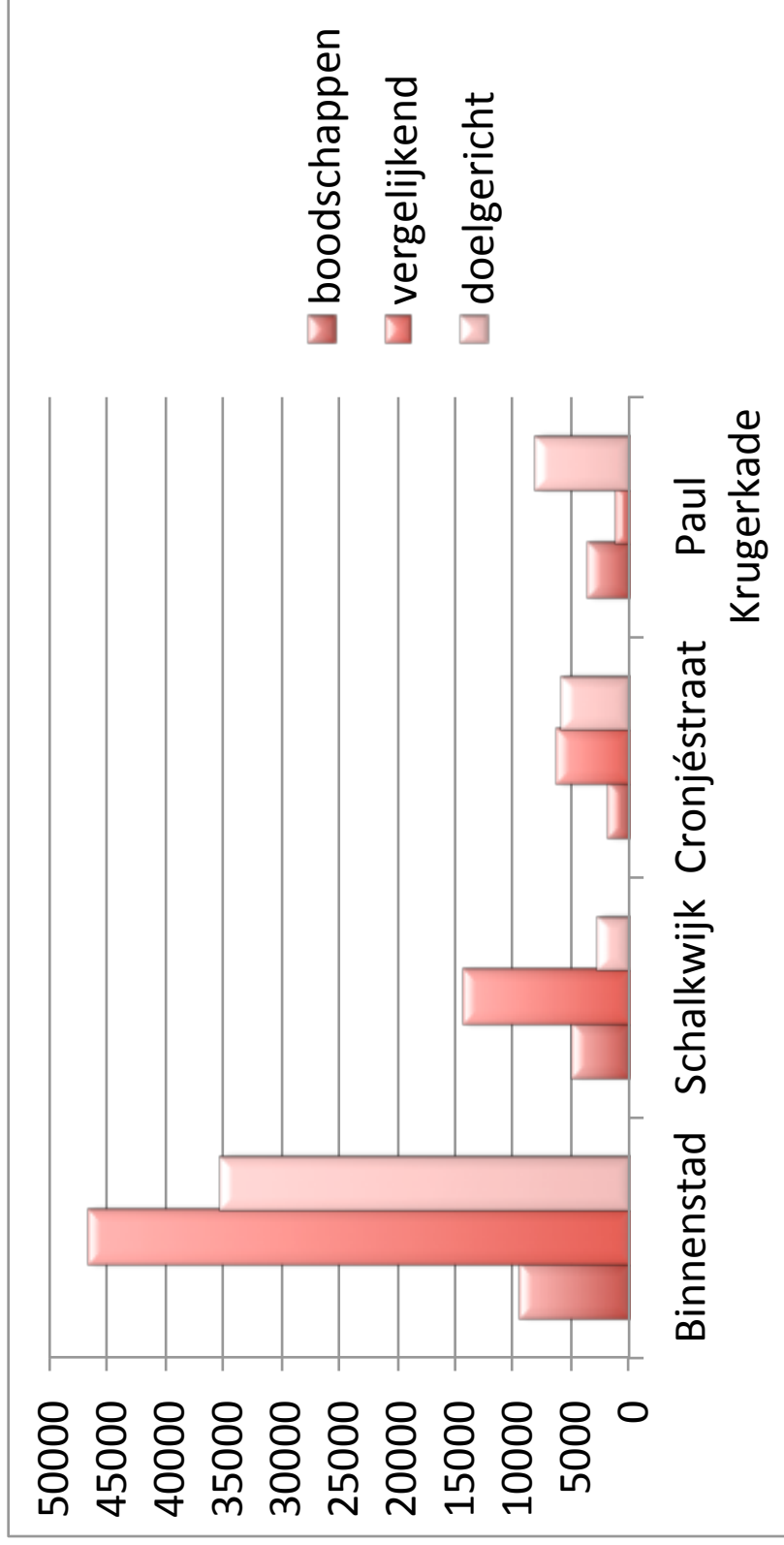
Werkveld

- Herinrichting van winkelgebieden
- Renovatie van winkelcentra
- Bereikbaarheids- / parkeerproblemen
- Begeleiden onderzoek
- Betrokkenheid bij winkelnieuwbouw
- Brancheselectiecommissies

Primaire functie winkelgebieden

WINKELGEBIED	BEZOEKDOEL	DUUR
• Binnenstad	winkelen/uitgaan	lang
• Wijk-/buurtcentra	boodschappen	kort
• PDV/GDV	doelgericht	kort/lang
• Stadsdeelcentra	combinatie	kort/lang

Opbouw winkelaanbod

Aandeel auto + OV in vervoerswijzen

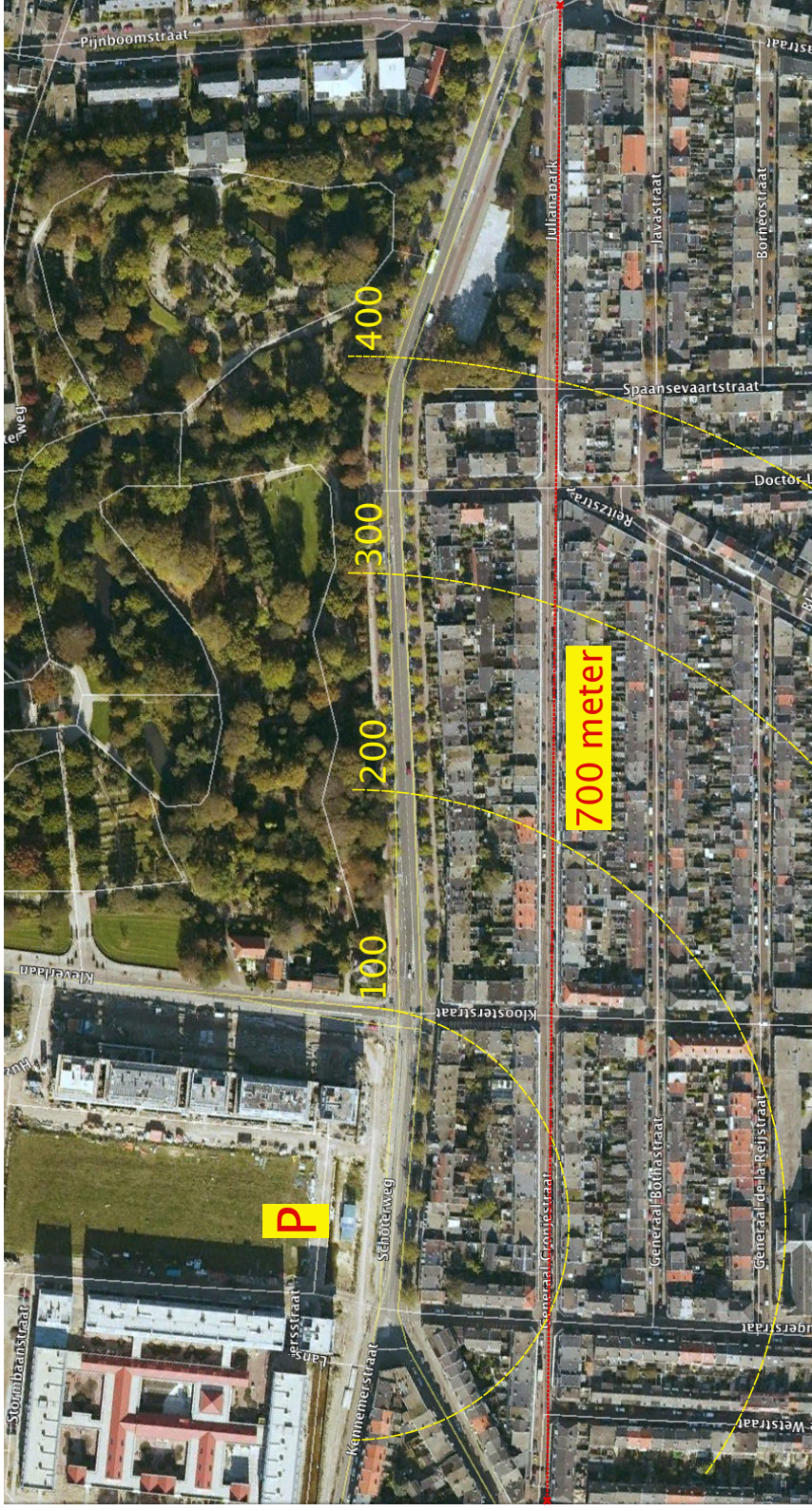
	AUTO	OV	AUTO+OV
Binnenstad	22%	30%	50%
Schalkwijk	35%	12%	47%
Cronjéstraat	27%	7%	34%

* bron: Winkelen in Haarlem - 2010

Bereikbaarheid auto

- **WINKELGEBIED** **PARKEREN**
- Binnenstad rand gebied/in P-garage
- Buurt/wijkcentra bij winkels/voor de deur
- PDV/GDV bij winkels/voor de deur
- Stadsdeelcentra combinatie bovenstaande

Loopafstanden Parkeergarage

Cronjéstraat parkeren

MOTIEF	DUUR	PARKEREN
• Winkelen	lang	P-garage (afstand!)
• Doelgericht	lang	P-garage (afstand!)
	kort	<i>bij winkels/voor deur</i>
• Boodschappen	kort	<i>bij winkels/voor deur</i>

Economische Effecten, gevolg van gewijzigd bezoekgedrag

- Bezoek wordt primair bepaald door attractie-waarde winkelgebied
- Bereikbaarheid en parkeren weerstandsfactoren
- Als weerstand te groot verschuiving bezoekpatroon
- Daardoor ontstaan economische gevolgen

WENSELIJKE SITUATIE BEREIKBAARHEID CRONJESTRAAT

- Lang parkeren in P-garage
- Kort parkeren in Cronjéstraat
 - Parkeerduur beperken tot maximaal 1 uur
 - Regulering via parkeermeters/blauwe zone of kraskaarten
 - ultrakort parkeren mogelijk via laad-en losplaatsen

INRICHTING WINKELGEBIED CRONJESTRAAT

- Opheffen deel parkeerplaatsen
- Geclusterd fietsparkeren
- Ruimte voor terrassen/activiteiten
- Meer groen in straat

**Dank voor uw
aandacht**

Bijl 4: Sheets behorende bij de presentatie van Tijmen Siermann van Bureau I&O research
over het recente Cronjé-onderzoek

Vragen en luisteren.

Analyse Winkelgebied Cronjéstraat

21 mei 2013

I&O Research

Aanleiding

- **Periodiek onderzoek, laatste in 2009**
- **Deel ondernemers constateert teruglopende omzet**
- **Invloed veranderde verkeerssituatie onduidelijk**
- **Januari 2013 herhalingsmeting:**
 - **Bezoekersenquête**
 - **Peiling digipanel Haarlem**

Onderzoeksopzet

Bezoekersenquête

- Ter plaatse afgenomen op vijf dagen
- Respons: 572 bezoekers
 - buiten autoluwe uren (140)
 - binnen autoluwe uren (432)
 - voetgangers (272)
 - fietsers (129)
 - automobilisten (105)
 - overig (66)

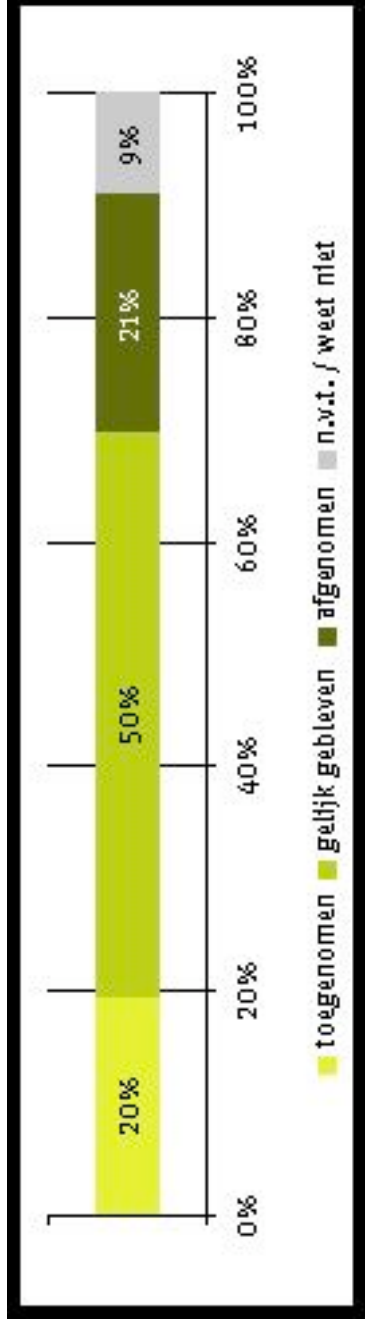
Resultaten

Ontwikkelingen afgelopen 5 jaar

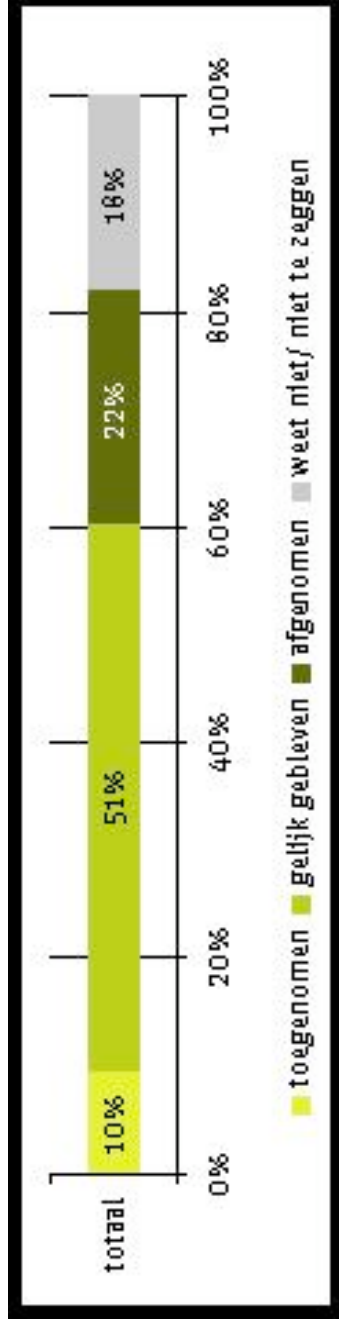

- Meeste bezoekers komen even vaak als vijf jaar geleden; per saldo lichte afname van bezoekfrequentie

bezoekers

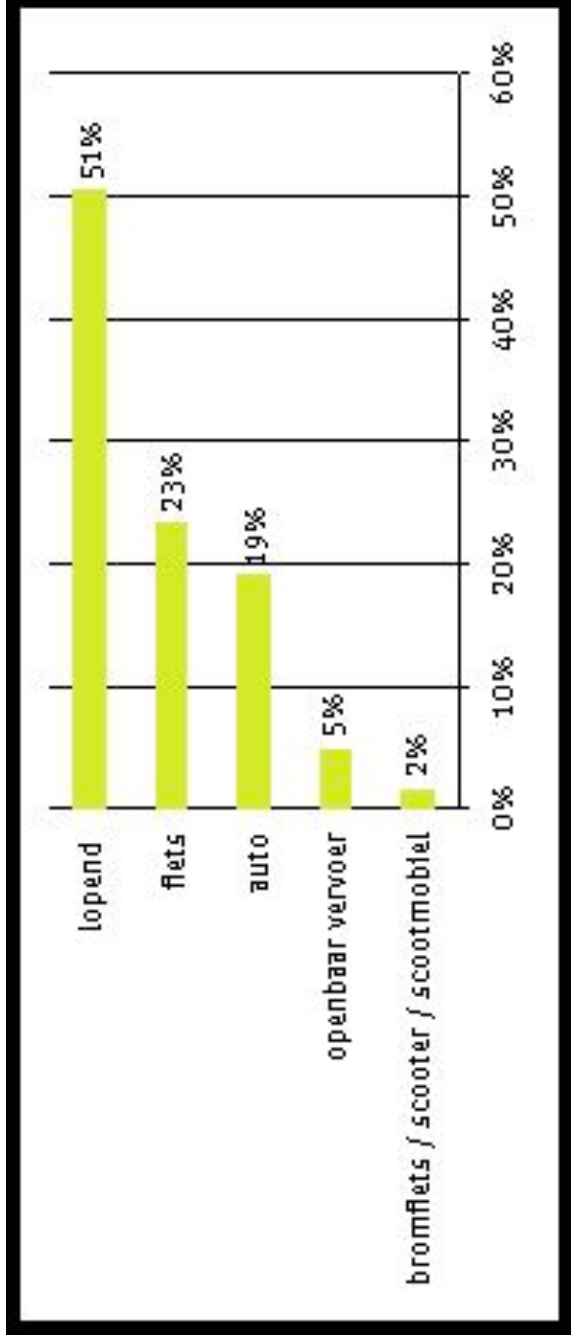
panel

Vervoermiddel

- **Bezoekers:** voetgangers vormen grootste groep
- **Bezoekers:** bezoek met auto afgelopen jaren afgenomen

Bereikbaarheid

- **Bezoekers:**
 - meest positief over bereikbaarheid
- **Panel:**
 - Bereikbaarheid sterkste punt
 - Meerderheid ervaart positief effect autoluwe situatie op bereikbaarheid

Kwaliteit winkelaanbod

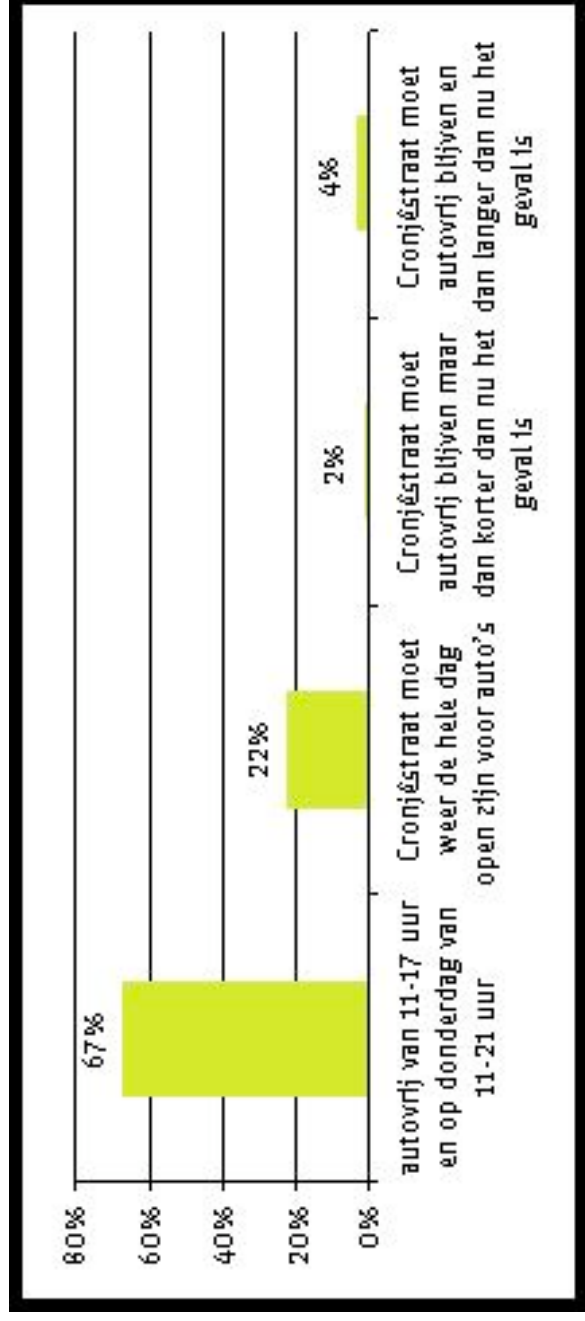
- **Bezoekers**
 - kwaliteit winkels en diversiteit winkelaanbod krijgen hoge waardering; wel flink afgenomen sinds 2009
- **Panel**
 - kritischer over kwaliteit winkels; verschaald aanbod

Autoluwe situatie

Bezoekers:

- Veel draagvlak voor handhaven huidige autoluwe situatie

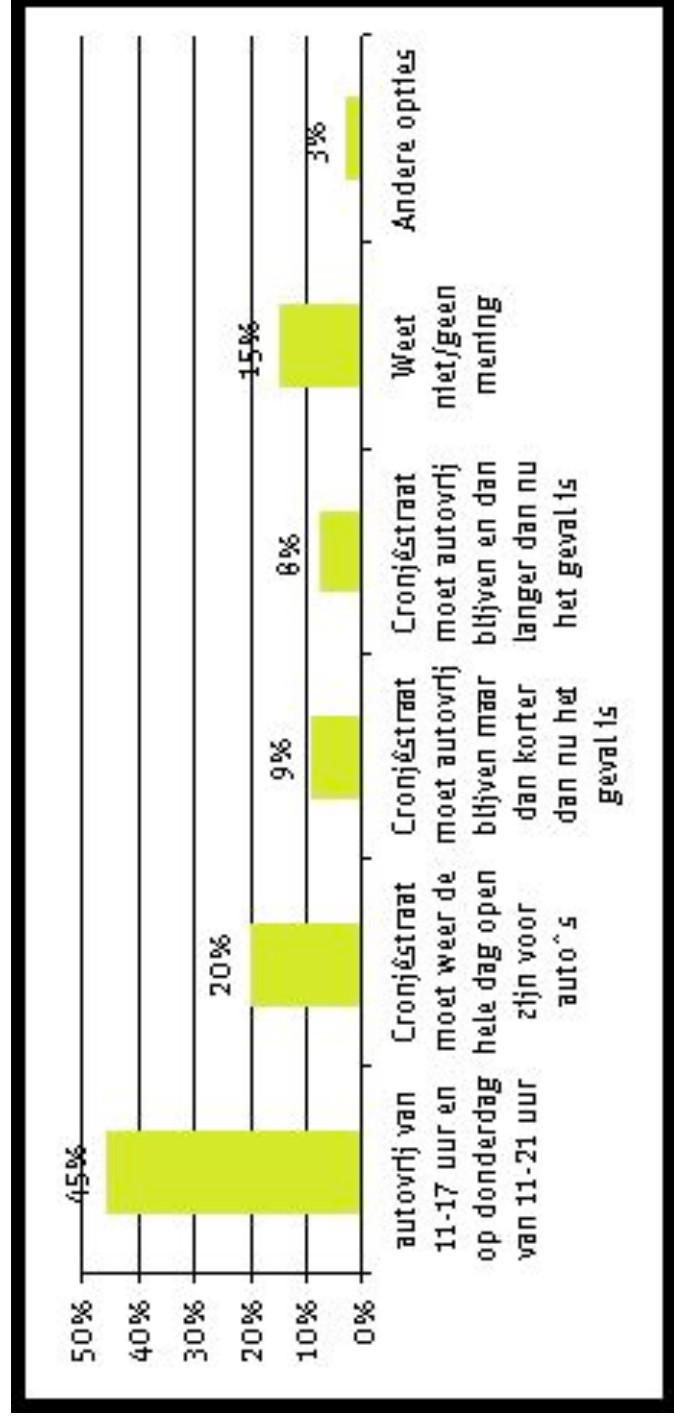

Autoluwe situatie

Panelleden:

- Veel draagvlak voor handhaven huidige autoluwe situatie

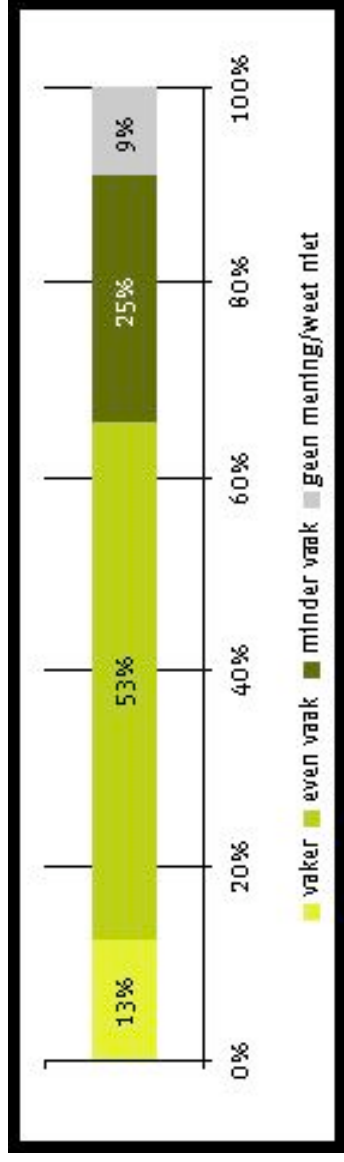

Autoluwe situatie

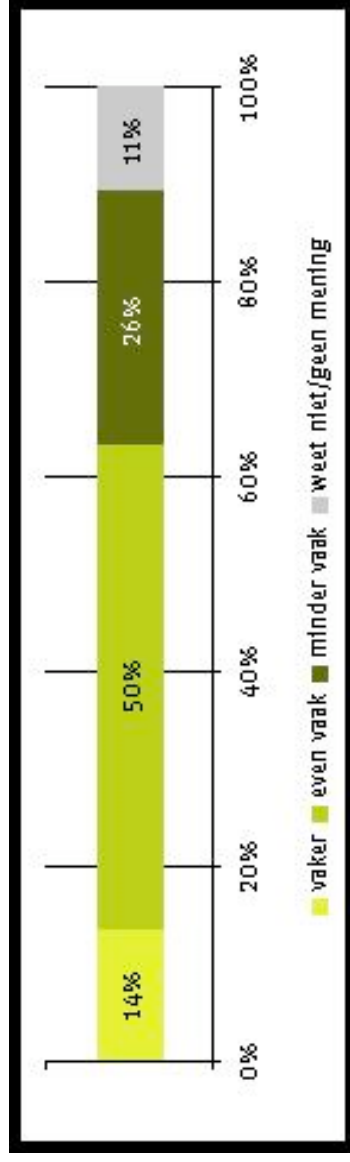

- Openstelling voor auto's leidt naar verwachting niet tot een toename van het bezoek

bezoekers

panel

Conclusies

Conclusies

- Beeld dat bezoek/uitgaven teruglopen bevestigd
- Met name bezoek automobilisten neemt af
- Op basis onderzoeksresultaten onduidelijk of dit komt door autoluwe situatie of ervaren afname kwaliteit, variatie in winkelaanbod
- Publiek lijkt gewend aan nieuwe situatie: openstelling Cronjé voor auto's kan niet op groot draagvlak rekenen
- Openstelling zal niet noodzakelijk zorgen voor terugkeer naar oude situatie

Bijl. 5: Brief d.d. 22 mei 2013 van het bestuur van de Winkeliersvereniging Cronjé
aan B&W van Haarlem met het standpunt van het bestuur over
het recente onderzoeksrapport.

College van B&W van Haarlem
Stadhuis
Haarlem

Betreft

reactie Winkeliersvereniging Cronjé op I&O research rapport 'Bezoek en waardering winkelcentrum Cronjéstraat'

Geacht college,

Ter voorbereiding van een gesprek van een vertegenwoordiging van ons bestuur, burgemeester Schneiders en wethouder Van Doorn dat recent plaatsvond, ontvingen wij het in hoofde genoemde rapport.

Tijdens de op 21 mei jl. door Winkeliersvereniging Cronjé georganiseerde werkconferentie over de toekomst van de Cronjé heeft onderzoeksbureau I en O-research een samenvatting gegeven van het rapport dat zij in opdracht van de gemeente hebben uitgebracht. Ons bestuur heeft toen, bij monde van het bestuurslid Patrick Mel, op het rapport gereageerd. Een iets meer uitgebreide reactie treft u hieronder aan.

Over de wijze van totstandkoming van dit onderzoeksrapport en het hele voortraject is veel te vertellen. Daarop gaan we hier niet in. Wij hebben daarover op 15 januari en 1 februari twee uitgebreide brieven aan uw college gezonden. Kern daarvan was dat om een aantal redenen wij dit onderzoek niet zagen zitten. Wij komen over die redenen zo dadelijk te spreken.

Het is goed om hier te herhalen dat er over de enquête kort overleg tussen gemeente en winkeliersvereniging is geweest, maar dat dit niet tot overeenstemming heeft geleid. Voor alle duidelijkheid merken we hier ook op dat de gemeente als opdrachtgever als enige verantwoordelijk is voor deze enquête.

Bezwaren

Wat zijn dan onze bezwaren tegen deze enquête en dit onderzoek? Wij noemen de belangrijkste.

1. Winkeliers hebben de laatste jaren geconstateerd dat veel klanten wegbleven omdat de Cronjé slecht voor auto's bereikbaar is. Klanten bijvoorbeeld die met de auto 1x per 2 weken 25 kg. kattenbakvulling kwamen halen, kwamen niet meer. Vandaar dat 75% van de winkeliers het 'experiment afsluiting Cronjé' als mislukt beschouwen en opteren voor een sterk verbeterde bereikbaarheid. Als er al een onderzoek gehouden had moeten worden, dan waren we vooral geïnteresseerd geweest in een

Datum

23 mei 2013

Pagina

1-4

onderzoek naar klanten die de laatste jaren wegblijven. En niet in een passanten-onderzoek zoals nu is gehouden. Trouwens, klanten die weg zijn gebleven zijn via een enquête niet of nauwelijks te traceren.

2. Naast het passantenonderzoek heeft ook een enquête via het Digipanel plaatsgevonden. Echter, dit digipanel is alleen toegankelijk voor Haarlemmers, terwijl uit het laatste koopstromenonderzoek (Randstad 2011) blijkt dat 10% van de omzet aan dagelijkse goederen en 23% van de niet-dagelijkse goederen wordt gekocht door kopers van buiten Haarlem. Die zijn dus helemaal niet meegenomen in het onderzoek.

3. De kern van de enquête is dat passanten is gevraagd om een vergelijking te maken tussen de situatie nu en de situatie van ruim 5 jaar en langer geleden toen de Cronjé nog niet was afgesloten. Het komt ons voor dat het voor zeer veel passanten vrijwel onmogelijk is om die vraag zinnig te beantwoorden. Mensen weten veelal helemaal niet meer wat 5 jaar geleden precies hun eigen gedrag was en waarom. Deze vragen zijn onderzoekstechnisch ons inziens uit den boze. Of ze hadden veel concreter moeten worden gesteld. Bijv.: Kwam u hier toen ook te voet? Of: kwam u toen in dezelfde winkels? Zo nee, wat is de reden van de verandering.

4. Wij achten een aantal vragen erg tendentius geformuleerd, waarbij sterk wordt uitgegaan van het huidige gemeentelijk beleid. Wij geven een voorbeeld: In een van de vragen wordt passanten een aantal stellingen voorgelegd waarover ze hun mening moeten geven (eens, niet eens, geen mening).

De stellingen luiden onder andere:

- 'Het verblijf in de Cronjé is niet prettig als er auto's staan geparkeerd.'* en
- 'In de buurt van de Cronjé kan ik goed parkeren'* en
- 'De parkeergarage Cronjé ligt niet te ver van winkelcentrum de Cronjéstraat af.'*

Waarom deze stellingen niet geformuleerd als?:

- 'Het verblijf in de Cronjé is niet prettig want je kan er niet met de auto komen'.*
- 'In de buurt van de Cronjé kan ik moeilijk parkeren'*
- 'De parkeergarage Cronjé is voor niet-recreatief winkelen en boodschappen doen te ver van de Cronjéstraat af.'*

Op zich is het niet ongebruikelijk om bepaalde uitgesproken stellingen te poneren, maar dan is het in de onderzoekswetenschap goed gebruik om elders zogenaamde controlevragen op te nemen die de stelling op een andere wijze formuleren. Dat is hier niet gedaan.

Datum

23 mei 2013

Pagina

2-4

5. Een onderzoek houd je omdat je iets te weten wilt komen. De probleemstelling is in dit onderzoek echter onduidelijk. Wat wilde de gemeente nu eigenlijk weten? Het is ook niet echt een herhalingsonderzoek want een belangrijk gegeven dat uit eerdere onderzoeken kwam, namelijk het totaal aantal bezoekers aan de Cronjé, ontbreekt in dit onderzoek. Dat is heel jammer want voor winkeliers, maar ook voor de gemeente, is dit een zeer belangrijk gegeven.

6. Het verzorgingsgebied van de Cronjé is de laatste vijf jaar kleiner geworden. Bezoekers zijn vooral buurtbewoners. Helaas is niet onderzocht of hier ook een relatie is met veranderingen in het winkelaanbod, bijv. in dagelijkse en niet-dagelijkse goederen.

7. De gemeente weet dat 75% van de winkeliers de Cronjé weer open willen hebben. Waarom dan niet een vraag opgenomen als: 'de Winkeliersvereniging wil de bereikbaarheid van de Cronjé verbeteren door weer auto's toe te laten. Wat vindt u daarvan?' De gemeente als opdrachtgever heeft deze hamvraag niet opgenomen. Jammer.

8. De gemeente vindt blijkbaar het oordeel van passanten, dat zijn vooral voetgangers en fietsers uit de buurt, erg belangrijk. Wij vinden het oordeel en deskundigheid van de winkeliers (met hun kennis van hun klanten), van bewoners, eigenaren, makelaars, winkelstraatdeskundigen, wijkraad en van anderen belangrijker.

De enige reden voor een gemeente om onderzoek te doen of te laten doen, is om op basis van de resultaten conclusies te trekken die moeten leiden tot nieuw beleid, beleidsaanpassingen of juist handhaving van bestaand beleid. Op basis van de serie argumenten die hierboven zijn genoemd, achten wij het rapport een onvoldoende basis tot voortzetting of wijziging van bestaand beleid.

Tot slot: een extern bureau heeft een onderzoek verricht en trekt daaruit zelfs enkele conclusies. Het is natuurlijk niet aan dit bureau om beleidsconclusies te trekken of aanbevelingen te doen over te handhaven of te wijzigen beleid. Dat moet de gemeente als opdrachtgever zelf doen. Maar dat gedeelte ontbreekt nog. Hoe de gemeente over dit rapport denkt weten we nog niet. Een B&W-standpunt hebben we nog niet vernomen.

Het Bureau I&O constateert dat op basis van het onderzoek twee belangrijke conclusies zouden zijn te trekken:

1. Er zou veel draagvlak zijn voor een autoluwe situatie. Immers driekwart van de passanten toont zich tevreden met de huidige situatie.

Een dergelijke onderzoeksuitkomst is niet verwonderlijk, want het zijn vooral voetgangers en fietsers die in de buurt wonen die zijn ondervraagd.

Passanten kregen overigens bij deze vraag als keuze: autoluw of een totale openstel-

Datum

23 mei 2013

Pagina

3-4

ling voor auto's. Maar de Winkeliersvereniging wil helemaal geen totale openstelling. Op zaterdag stellen wij juist voor de Cronjé autoluw te houden. Als passanten deels niet aan de orde zijnde keuzen voorlegt, dan lijkt ons de uitkomst van weinig waarde. Tijdens de werkconferentie op 21 mei zijn door de conferentievoorzitter en overigens ook door de vertegenwoordiger van I&O research behartenswaardige uitspraken gedaan. We verwijzen naar dit verslag.

2. Openstelling voor auto's zou naar verwachting niet tot meer bezoek leiden. Hiervoor geldt hetzelfde als onder punt 1: hier zijn vooral buurtbewoners, (voetgangers en fietsers) ondervraagd. De mensen die niet meer komen omdat ze de auto-bereikbaarheid slecht vonden, zijn met de enquête niet bereikt.

Buurtbewoners tonen zich tevreden. Wij echter zijn niet tevreden. Wij willen werken aan een veel betere Cronjé.

Onze aanbeveling zou zijn: schenk niet teveel aandacht aan het onderzoeksrapport, maar luister naar winkeliers, deskundigen en betrokkenen zoals op 21 mei tijdens de werkconferentie aanwezig waren.

Graag vernemen wij uw standpunt over het rapport en over bovenstaande.

Met vriendelijke groet,
namens de winkeliersvereniging Cronjé

Martin Hop
secretaris

Datum

23 mei 2013

Pagina

4-4